

Láska k cestovaniu.

A ozvalo sa mi:

„Mami? To si ty?“

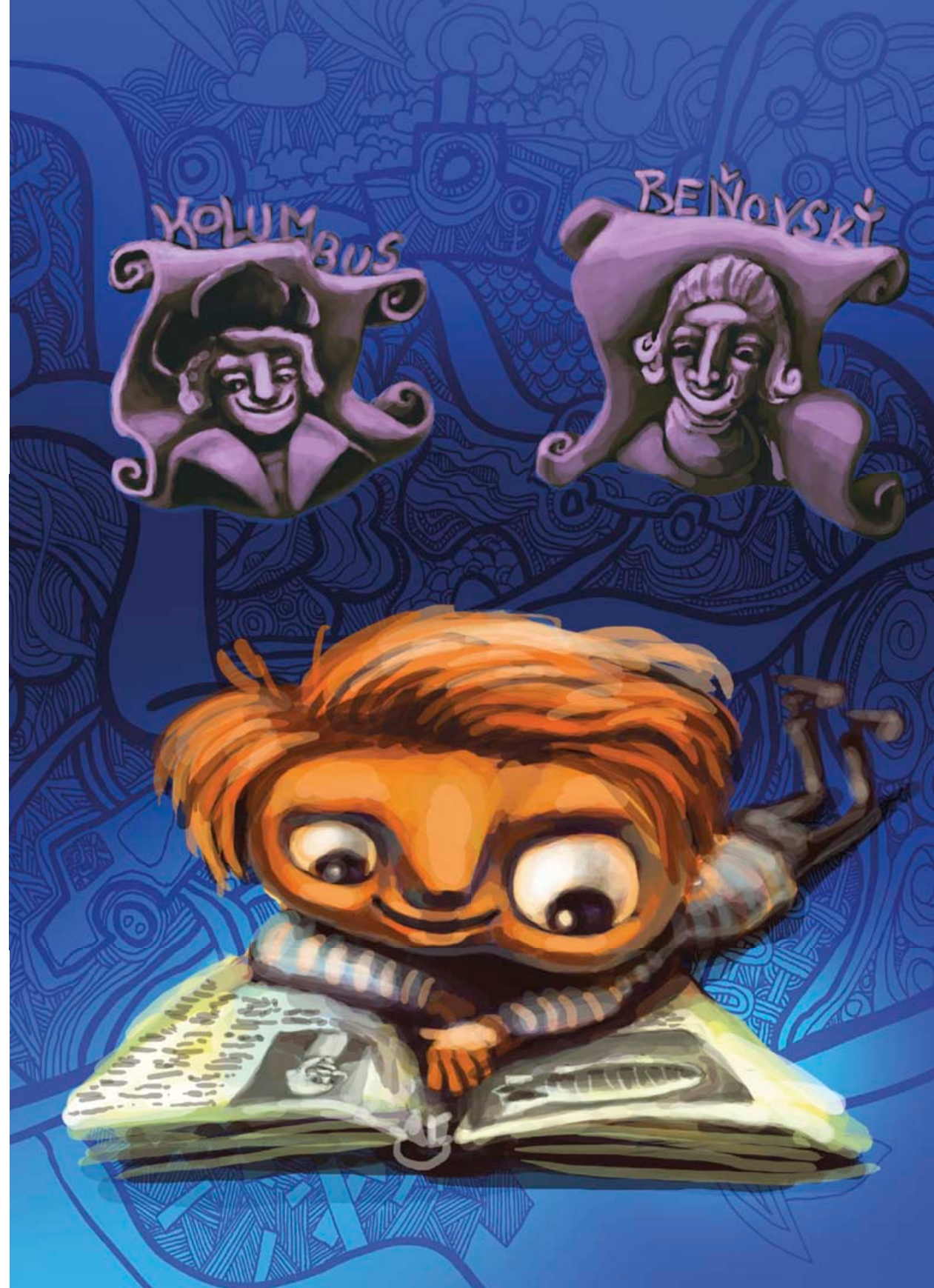
„Áno, a vediem hosta,“ otvorila Agapé dvere a vkročili sme dnu.

„Ó, aký sympatický chlapec. Podte, akurát tu mám celkom zaujímavý príbeh. Zamiloval si ma jeden mládenec a celkom dobre mu to ide. Podte sa mrknúť,“ pohladkala si srdce, spokojná ma chytila za ruku a priviedla k oknu. „Pozri.“

Nakukol som cez okno a tam bol namiesto chodníka, po ktorom sme prišli, úplne iný svet. Prekvapene som pozrel na Agapé, potom na jej dcéru a nechápavo som vypúľil oči. Pousmiali sa a odvetili mi:

„No len pozeraj a ja ti poviem, o čo ide. Ten chlap sa volal Etien. Miloval cestovanie. Narodil sa ako syn letuške Mirke a šoférovi autobusu Jaroslavovi. Ešte nebol ani na svete a už mal nalietaných desaťtisíce hodín v bruchu svojej matky. Ako dieťa sa sústavne vrtal v knihách o ľuďoch, ktorým sa láska k cestovaniu stala osudnou. Objaviteľ Ameriky Kolumbus, kráľ Madagaskaru Móric Beňovský, cestovatelia Marco Polo, Magalhães a podobné kvietky.

Najprv musel mať trojkolku, potom kolobežku, neskôr bicykel a cestoval a cestoval. Vyskúšal aj let balónom. Ale keď zažil fantastický pocit z lietania klasickou medzinárodnou linkou, láska k cestovaniu mu plne zatemnila mozog. Letenky totiž vôbec nie sú lacnou záležitosťou. Minul všetky úspory, predal nábytok, cenné papiere po otcovi a nakoniec aj svoj vlastný dom. „A už si dojazdil, kámo,“ vrtali doňho kamaráti. A Etien zostal sám so svojou láskou

k cestovaniu bezmocný a nešťastný. Keď mu prepadol aj pas, myslel už len na svoj koniec. Išlo to s ním rýchlo z kopca. Prvý deň vydržal, ruky sa mu triasli, druhý deň pot na čele, nemohol spať, prestalo mu chutiť jesť a na tretí deň mu skrsla myšlienka: zožením si lopatu a pôjdem krížom cez zemeguľu do Austrálie.

Etien ožil, zohnal rýľ a lopatu a už ho aj nebolo. Kopal ako besný a každým dňom sa väčšmi strácal v hĺbinách Zeme. „Takú ešte nehrali, aby som ja necestoval!“ Išlo mu to parádne, len čo je pravda. A ako tak dni išli, prevrátal sa milý Etien až k nohám Austrálčanov. Trošku mu lepilo, lebo si bol vedomý, že kope od oka a ak netrafí na pevninu, ale do mora, tak zle-nedobre pre celú Podunajskú nížinu, odkiaľ pochádzal. More by sa totiž cez tú diery prelialo cez celú zemeguľu a zalialo by pevninu. Neprípustné myšlienky ho mákali, a keď pod nohami zbadal svetlo, vydýchol si. Počuli ho však dvaja fešní policajti na pochôdzke v Melbourne. Pozerajú, ako sa z diery džgajú nohy, prídu bližšie a s pokojom austrálskych strážnikov poklepkajú Etienu po chrbte:

„Dobrý deň, mladý muž. Kamže, kamže?“

„Dobrý. Som cestovateľ a pochádzam z Podunajskej nížiny.“

„Ahá. Tak nám, prosím vás ukážte cestovný pas.“

„Ale páni, prosím vás, ja tu nie som loďou a ani lietadlom. Ja som tu vlastne doma, doma na záhrade som si len tak kopal a kopal, až som tu. Ja tak cestujem. Je to čestné, hranice som neprekročil, a presa som v druhom štáte.“

„Hm, tak to je teda v poriadku, pán...?“

„Etien, volám sa Etien a musím cestovať, ináč zomriem.“

„V poriadku, pán Etien, to s tým pasom je v poriadku, ale dopustili ste sa iného závažného priestupku. V našom štáte sú krtkovia škodná, a vy ste sa sem preryli ako krtko, takže ak

nechcete ísť do basy, skočte do svojej diery a čo najrýchlejšie sa hláste v Podunajskej nížine na policajnej stanici. No ako by to vyzeralo, keby si každý Zemegulčan vrátil do zemegule diery? Čoskoro by sme boli ako ementál.“

Predstava basy bola natoľko deprimujúca, že Etien neváhal, pekne pozdravil a prášil krížom cez zemeguľu domov. Prihlásil sa na stanici a ako bezdomovec nemal ani potuchy, čo bude ďalej. Kríza nenechala na seba dlho čakať – pot, triaška, hlad a zúfalstvo. Ostala mu len láska k cestovaniu. A tá mu v noci beznádejnému a polomŕtvemu z necestovania šepala:

„Etien, vidíš ma?“

„Nevidím. Kto si?“

„Som Láska k cestovaniu a cestujem s tebou celučičký život.“

„Ale nie, veď ja už tri dni necestujem, tak ani nič nevidím.“

„Ale cestuješ. A ešte ako!“

„Ja že cestujem? Veď tu ležím na holej zemi a čumím do prázdna.“

„Mohlo by ťa potešiť už aj to, že si na kolotoči. Síce ležíš na zemi, ale tá zem spraví za jeden deň jednu otočku okolo svojej osi. Ale to ešte nie je všetko. Tá zem totiž letí vesmírnou rýchlosťou 100 000 km za hodinu. A keďže ty na nej si, tak cestuješ obrovskou rýchlosťou a ešte sa pri tom aj točíš. A nielen ty, ale aj červíky, krtkovia, jelene, no všetci. Všetci, čo sú na Zemi.“

„Aj tí policajti, čo ma chytili v Austrálii?“

„Aj tí, veru aj tí.“

„Takže vlastne všetci ľudia a všetko na celej planéte?“

„Presne tak,“ odvetila mu Láska k cestovaniu.

Z Etienu opadol všetok stres, srdce mu zaplesalo, oči zajasali a tak ako bol, tak aj bol, len sa zmenil z nešťastného na šťastného. A hneď bol život nádherný. Založil si cestovku CK ETIEN VESMÍR

TRAVEL, na ktorej mal nápis: „A aby ešte bolo o čom, povozím vás kolotočom.“

Senzáciechtiví ľudia ho zahrnuli objednávkami a za chvíľu mal Etien práce s cestovaním vyše hlavy.

A teraz? Večer si ľahne na gauč, zapne telku a cestuje, cestuje obrovskou rýchlosťou vesmírom a má z toho fantastický pocit. Cestovanie mu bolo vždy blízke, aj bez pasu.

„Pekný príbeh,“ povedal som, usmial sa na Lásku k cestovaniu, pozrel na Agapé a zo srdca zaďakoval.

„Nuž poďme ďalej,“ riekla Agapé a pobrali sme sa k dverám.

Ešte som sa otočil, zamával jej dcére na rozlúčku, a vykročili sme na chodbu.

Spýtal som sa:

„Teraz je klamstvo a tamto na opačnej strane chodby lakomstvo a chválenkárstvo. Prečo Láska k cestovaniu býva na tej istej chodbe s týmito láskami k zlým vlastnostiam?“

Agapé sa pousmiala a povedala:

„Všetky sú dôležité, ale keď to tak chceš vedieť... Láska k cestovaniu ako správna cestovateľka býva rovno pri vchodových dverách, aby nemusela chodiť stále hore-dolu výťahom a buchotať dverami po poschodiach.“

„Ahá, tak už som ticho.“

„Ale len sa pýtaj! Poďme teda ďalej.“

Zastali sme pred dverami Lásky ku klamstvu, Agapé pootvorila, nazrela dovnútra a spýtala sa:

„Rušíme?“

„Nie, poďte ďalej. O exkurzii už viem a na chlapca sa celkom teším,“ povedala

Láska ku klamstvu,

... nech sa páči.“

Vkročili sme dnu, pekné to tam mala, no a hneď mi povedala:

„Mrkni cez okno a uvidíš, akých mám fanúšikov na celom svete. Od detí, cez futbalových rozhodcov, až po prezidentov.“

„Ozaj široký výber,“ povedal som a podišiel k oknu. „Žiaden buratíno, ale...“

V tej dedine klamali všetci. Ešte aj učiteľka. To bola sila. Ved' oni nemuseli chodiť ani do divadla. Oni ho hrali. Takú motanicu som nie že ešte nevidel a nezažil, ale ani vo sne mi nenapadlo, že také niečo môže existovať v takej miere. Nežili pre seba, ale preto, čo o nich povedia druhí. Vyvyšovali sa, klamstvom robili zo seba bezchybných, inteligentných ľudí. Láska ku klamstvu sa pre nich stala súčasťou života. Zvykli si a žili len z toho, čo si o nich kto pomyslí. Celé to bolo o ničom, ale ten chorý systém bol už taký zabehnutý, že to fungovalo. Cez prestávku to v triede vyzeralo ako v trápnej telenovele.

„My máme doma lietajúci koberec z rozprávky a funguje,“ povedal Karol.

„My máme lietajúci klavír z pesničky. A lieta!“ povedal Imriško. A drobunká Anička len dodala:

„Môj otecko je zaradený do vesmírneho programu a asi poletí na rakete do vesmíru.“

„Ja som včera vydržal štyri minúty pod vodou vo vani, keď som sa kúpал,“ zahlásil Kristián.

A malý Maroš, len tak, aby reč nestála, vypustil:

„Môj tato včera zastrelil jeleňa!“

No a v kabinete to vyzeralo ešte horšie. Boli tam totiž dospelí. Slovenčinárka si pri oprave písomiek nahlas hundre:

„Uf, už aby bol piatok. Máme víkend v Egypte a v Paríži. Máme už tretie výročie svadby.“

„To sú už tri roky?“ opýtal sa telocvikár, „ako to letí... Áno, vtedy som bol na tej konferencii o žinenkách v Londýne.“

Učiteľka hudobnej výchovy dala kolovať akési fotky s opernou hviezdou. Bola to taká nekvalitná fotomontáž, že po každom pozretí a povinnom „fíha“ sa tajne gúľalo očami.

A v tejto trapošine sa s plnou vážnosťou a dôstojnosťou ozval školník:

„A to ste už počuli? V Mongolsku vycvičili takú ľavu, čo vie aj žehliť a zapínať rýchlovarnú kanvicu!“

Čerstvý absolvent mikrobiológie Boris sa pred svojimi staršími kolegami nechcel nechať zahanbiť a riekol:

„Tak vážení, môj pes Dingo je taký múdry, že už nešteká len celé hodiny, ale aj štvrťky a polky. Je úplne presný, je riadený rádiom.“

Bezvýchodiskovú, nikam nevedúcu situáciu prerušil našťastie zvonček a ohlásil začiatok vyučovacej hodiny. A nastalo zase trápenie, tentoraz naozajstné. Učiteľia z kníh museli čítať učivo schválené Ministerstvom školstva, čiže pravdu, a žiaci boli nútení tú pravdu počúvať. Vtom na školský dvor prišiel cirkus. Mongolský

štátny cirkus. Boli to šamani z čistej nekonečnej stepi. Machri – kúzelníci. Na ďalšiu hodinu sa decká zoradili na dvore a riaditeľ cirkusu nahlas zakričal:

„Milé deti, budem vám dávať otázky a kto povie pravdu, tomu naša ľava uvarí čaj. A kto zaklame, tomu ožehlí. Poďme do toho!“

Išiel prvý:

„Jedna plus jedna rovná sa?“

„Dve.“

„Výborne!“

Ľava štukne gombíkom rýchlovarnej kanvice. Ďalší:

„Dva plus jedna rovná sa?“

„Tri!“

„Super!“

A ľava kopýtkom zase luskne vypínačom.

„Dva plus štyri rovná sa?“

„Šesť!“

A ľava štuká a čaj sa varí a všetci sú spokojní, akí sú pravdovravní. Pri 6. A už kanvica začala vyražať poistky a to

už prestala byť sranda aj po stránke bezpečnosti. Školníkovi sa jeho totálne klamstvo s ťavou splnilo do bodky. Ale tomu cirkusu zďaleka nebol koniec.

„Milé dámy, milí páni, milé detičky, vážený učiteľský zbor! Máme tu pre vás aj veľa ďalších prekvapení. Od sponzora tu máme víkendový zájazd do Egypta a Paríža. Naša milá ťavička vylosuje víťaza a to tak, že naňho ukáže kopýtkom.“

Čo sú toto za čary-máry? Taká nehoráznosť, také klamstvo a ono sa to má stať naozaj? A stalo sa. Ťava prišla k slovenčinárke a ukázala na ňu kopýtkom. Tá sa už triasla od strachu.

„A máme tu ešte bonus,“ vykrikoval ďalej riaditeľ cirkusu.

„Potrebujeme poriadneho chlapa. Kto pretlačí labku našej nežnej ťavy, čaká ho prekvapenie!“

Telocvikár nabehol, zacvičil s ťavou labkou a víťazoslávne prijímal ovácie a potlesk. A riaditeľ na to:

„Gratulujeme! Práve ste vyhrali zájazd na konferenciu o žienkách do Londýna.“

Ďalšie klamstvo sa zmenilo na skutočnosť. Spokojní cirkusanti to zapichli a pokračovali ďalej v putovaní. Zostal po nich len strach a neistota, že čo sa to...

Piatok obed, fajront a dovidenia v pondelok ráno. Deti aj učitelia sa rozprchli domov. Ďalšie prekvapenie však na seba nenechalo dlho čakať. Anička prišla domov a mama v slzách.

„Čo sa stalo, mami?“

„Ále, tato zrazil jeleňa, rozmlátil celé auto a ešte mu našili paragraf za pytliačstvo, je v zadržávačke v base.“

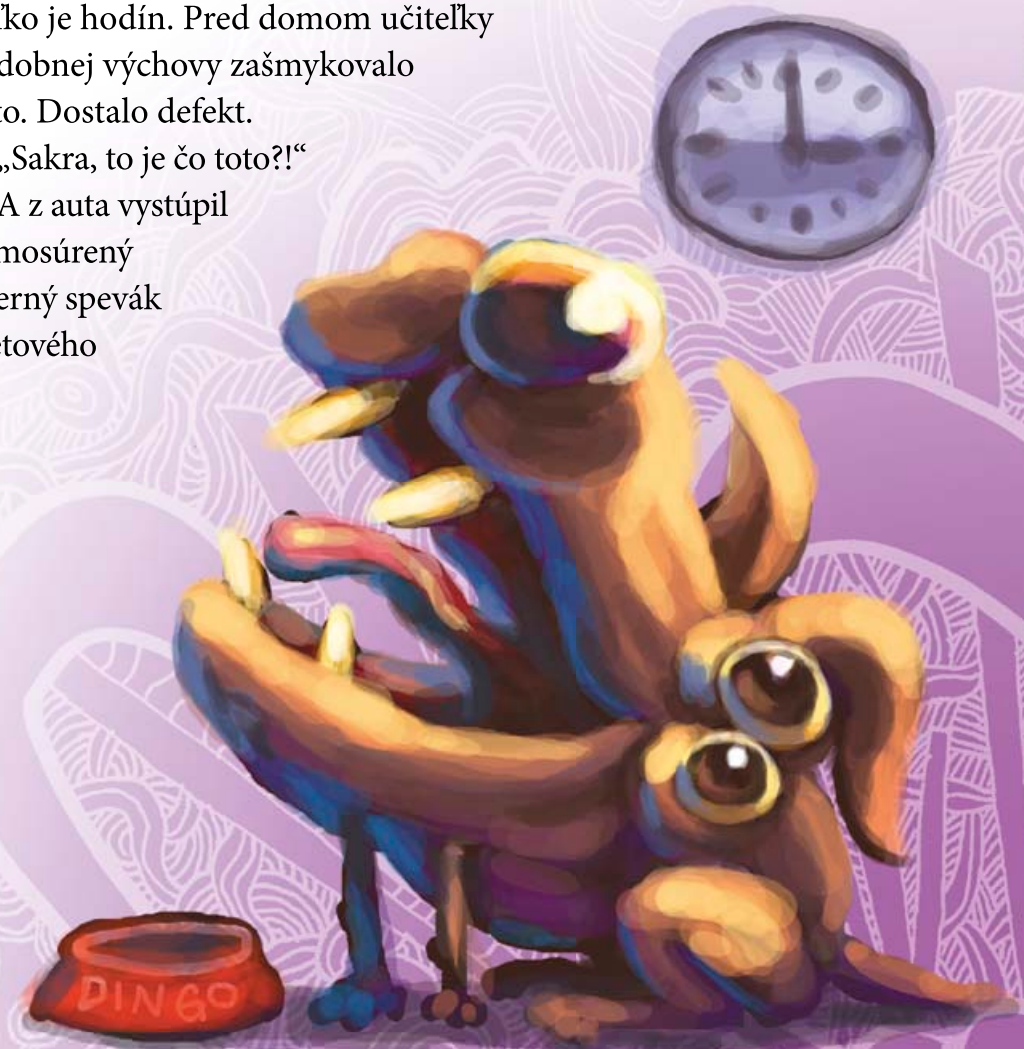
Karolko sa blížil domov a z 3. poschodia, kde býval, letel koberec, nie však rozprávkový, ale ich. Tato dostal nervy a takto hlúpo sa vyzúril. Imriško to videl a už dopredu mal strach. Každé klamstvo sa začalo plniť! A je to tu. Imro prišiel k svojej

bytovke a pod ich oknami len kopa šrotu, strún a klávesy. Mal to byť nový klavír a ako ho dvíhali ramenom vetriesky z korby, roztrhlo sa... Kristián skončil v nemocnici. Vytiahli ho z vane po štyroch minútach – keď sa kúpал, šmykol sa a nalogal sa vody. Už je v pohode, ale keď ho odvážali, bol už modrý. Čerstvý absolvent Boris prišiel domov o tretej poobede a jeho Dingo spustil „haf-haf-haf-haf“ pätnásťkrát. To bolo ešte v pohode, ale o polnoci to už sranda nebola, a ešte aj štvrťky „haf“, a polky „haf-haf“, a trištvrtky „haf-haf-haf“.

Borisko sa nám už nevyspal. Ale vedel, koľko je hodín. Pred domom učiteľky hudobnej výchovy zašmykovalo auto. Dostalo defekt.

„Sakra, to je čo toto?!“

A z auta vystúpil
namosúrený
operný spevák
svetového

kalibru. Pri tom brzdení sa mu oškrel blatník o bráničku pani učiteľky. Tá vybehla von a pán spevák z nej spravil totálnu hlupaňu, vynadal jej a ešte sa aj s ňou nechal odfotiť ako so svedkyňou jeho mininehody, aby mal doklad pre políciu.

V pondelok chýbal v práci telocvikár. Bol taký doráňaný, otlčený a obúchaný od kolegov zápasníkov, že pri slove žinenka mu naskakovala husia koža – išiel na PN-ku.

Dehydrovaná slovenčinárka neustále lapala po čerstvom vzduchu. Nepripravená na púšti sušila hubu a nemohla sa dočkať presunu z Egypta do Paríža. Tam už mala vodu, ale len na záchode, lebo vyhrala len letenky a nie vreckové. Prišla domov úplne zničená, hladná a smädná.

A cez prestávku? Každý mal strach zhlásiť nejaký výmysel, strach z toho, že sa to vyplní a boli by pristihnutí pri cigánení, ale láska ku klamstvu im tak prirástla k srdcu, že ju nechceli a nemohli len tak opustiť. Všetci prišli na to, aké trápne a zbytočné je verejne si vymýšľať a nieto sa tým ešte aj vyvyšovať. A klamali ďalej, aspoň každý seba. A ako? Takto! Som dobrý, však? Som zlý, však? Som priemerný? Som génius, no nie? Som talent nad talenty, však?

Stačilo? V susedných dverách je sestrička Láska k chváleníu, je to takisto dobrá šleha, ale s tým rozdielom, že chválenkári sa vyvyšujú na základe pravdivých a prežitých skutočností.

„Nuž, páčilo sa ti tu u mňa?“

„Páčilo, veľmi sa mi páčilo, a za všetko ďakujem.“

Pobozkali sme sa na líca a s Agapé sme vykročili k dverám s nápisom

Láska ku chváleníu.

„Slobodno!“ ozvalo sa z druhej strany dverí. „Už vás čakám, spravila som vám aj čajík!“

„Dobrý deň prajem,“ pekne som sa pozdravil. Agapé sa usmievala, pohladila dcéru po vláskoch a spýtala sa:

„Ako ti to ide dcérenka?“

„Dobre, pohodička, chválenkárov je na svete vždy dosť. Pozrite očkom cez okno, niečo vám ukážem.“

„Bé, bé, ja mám nové trojuholníkové pravítko, bé, bé!“

„Pcha, ja mám nový peračník a aj fixky.“

Asi takto sa šíri Láska k chváleníu po Zemi. Ako vtáčia chrípka. Keď sa cvičí psík a poslúchne, tak ho pochválime, zaslúži si to. Aj my, keď spravíme niečo užitočné v živote, zaslúžime si pochvalu. Ale chváliť sa pre blbosti? Sám seba?

Za čias Veľkomoravskej ríše mal krstný tато Svätopluk vnuka. Volal sa Samo Chvála. Dobrý chlap to bol, býval v mestečku v blízkosti rieky Váh. Nechal postaviť prvé hradisko v údolí. Doslova v jame a nie na kopci, ako to bývalo zvykom, len kvôli tomu, aby ho chválili, aký je on dobrý bojovník a ubráni sa aj v jame. A ozaj bol dobrý a darilo sa mu. Rodina Chválovcov obývala vrchnú časť bašty ľavého krídla hradiska – bol tam totiž celkom dobrý prievan a ten bol teda pre Chválovcov veľmi dôležitý, a to z jedného, ale veľmi dôležitého dôvodu: Samovi strašne smrdeli nohy. Vďaka tomu vyhral svoje súboje. Keď sa dostal medzi

